

ἄζει τὴν φράσιν του· τὸ «πῶς ἔχετε;» ἑρωτᾷ ὁ Κινέζος λέγων· «τσέου-κού-φάν-μά;»· τούτέστιν «ἐφάγετε ὀρύζιον;»· Ἐν ταῖς βορείαις ἐπαρχίαις τῆς αὐτοκρατορίας καταναλίσκονται ὡσαύτως μεγάλαι ποσότητες σίτου καὶ κεγχήριου. Ἐκ τῶν γεννημάτων τούτων, ἀφοῦ βρασθῶσι, σχηματίζονται μικροὶ ἄρτοι· ζυμόνουσι δὲ καὶ ἐξαίρετα πλακούντια διὰ σίτου βραζομένου ἐντὸς ἐλαίου. Ἄν μετὰ τοῦ τοιούτου ἄρτου ἔχει ὁ Κινέζος καὶ τεμάχιον ἰχθύος ἢ ὀλίγα λάχανα, τὸ γεῦμα αὐτοῦ εἶνε τέλειον, ἄλλως ὁ βῶλος ὀρυζίου ἀρκεῖ πρὸς συντήρησιν τοῦ καρτερικοῦ τούτου πλάσματος.

Ἐκ τῶν προσηρμένων καταφαίνεται ὅτι τὰ ἐν χρήσει παρὰ τοῖς Κινέζοις κρέατα καὶ λαχανικά εἰσὶν οἷα σχεδὸν καὶ παρ' ἡμῖν. Ἰδιάζουσιν δὲ ἔχουσιν οἱ Κινέζοι κλίσιν πρὸς τὴν σκορδοφαγίαν, ἧς αἱ ἀναθυμιάσεις συνδυάζονται σχεδὸν διηλεκτικῶς πανταχοῦ τοῦ Οὐρανίου Κράτους μετὰ τῆς ὁσμῆς τοῦ ὀπίου καὶ τοῦ ἐξ ὀρύζης οἰνοπνεύματος.

Πλὴν τοῦ τακτικοῦ προγεύματος, γεύματος καὶ δείπνου, παρατίθενται εἰς τοὺς εὐπόρους Κινέζους κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἡμέρας καὶ πολλάκις τῆς νυκτὸς δευτερεύοντα γεύματα, ἐπὶ ποδοῦ, ὡς ἠθέλωμεν εἰπεῖν, ὅπως περιμένωσιν ἐν ὑπομονῇ τὴν ὥραν τοῦ κυρίου γεύματος. Ἐκ τούτων ἐν μὲν μετὰξὺ προγεύματος καὶ γεύματος, δεύτερον μετὰξὺ γεύματος καὶ δείπνου. Μετὰ δὲ τοῦτο ἔρχεται τὸ *τιέν-τσιν*, ὅπερ συνίσταται ἐκ πλακοῦντος ὀστρειδίων καὶ ποτηρίου γενναίου ἰσπανικοῦ οἴνου, καὶ λαμβάνεται ἐν τῷ ζαχαροπλασείῳ· ἔσχατον δὲ ὡς ἀναψυκτικὸν ἐπέρχεται τὸ *κού-για*, ὅπερ βοηθεῖ ὅπως διέλθῃ τις αὐπνον νύκτα χωρὶς νὰ πεινάσῃ. Πρὸς θεραπείαν τῶν ἀλλεπαλλήλων τούτων ὀρέξεων τροφῆς ὑπάρχουσι πολυάριθμα κινητὰ ἐστιατόρια, περιαγόμενα διὰ τῶν ὁδῶν ὑπὸ καπήλων, ὧν αἱ κραυγαὶ ποικίλλουσι κατὰ τὰ πωλούμενα ὄψα· οὕτω καθ' ὅλην μὲν τὴν πρωτὰν πωλοῦνται πλακούντια ἐκ σίτου βρασθέντος μετ' ἐλαίου ἢ ἄρτοι θερμοὶ ἐκ τεττιμμένου ὀρυζίου βραστοῦ. Τὴν μεσημβριαν αἱ κραυγαὶ πληθύνονται· εἶνε τότε ἡ ὥρα τῆς πωλήσεως τῶν κυάμων, τοῦ βραστοῦ ὀρυζίου κ. ἄ. Τὰ δὲ τὴν νύκτα διὰ μεγάλων κραυγῶν πωλούμενα εἶνε αἶμα νησῶν καὶ χοίρων βεβρασμένον καὶ ἐξηραμένον, αὐτὰ ἐψημένα μετὰ τῶν ἐν αὐτοῖς ἐμβρύων ὀρνιθίων, ἀπίδια ἐψημένα κ. ἄ. τ.

Τὰ μαγειρικά τῶν Κινέζων σκευῆ εἶνε ὅσον ἔνεστιν ἀπλοῦστατα· μία χύτρα πηλίνη καὶ τηγάνιον σιδηροῦν ἀρκούσιν αὐτοῖς εἰς παρασκευὴν πάντων ἀδιακρίτως τῶν ὄψων· ἀλλ' οἱ περὶ τὴν ὀψοποιτῶν ἐμπειροὶ γινώσκουσι πόσον σημαντικὴ εἶνε ἡ ἔλλειψις αὐτῆ. Τὴν θέσιν τοῦ ἡμετέρου περονίου καὶ κοχλιαρίου κατέχουσι παρὰ τοῖς Κινέζοις δύο πλατέα ῥαβδία ἐκ ξύλου, ὁστοῦ ἢ ἐλέφαντος· θανυμαστὴ δ' ἀληθῶς εἶνε ἡ περὶ

τὸν χειρισμὸν τῶν ῥαβδίων τούτων δεξιότης τῶν Κινέζων, εἴτε διὰ τῆς ἐτέρας εἴτε δι' ἀμφοτέρων τῶν χειρῶν. Οὐχ ἤττον μεταχειρίζονται ἐνίοτε καὶ τὰ παρ' ἡμῖν ἐν χρήσει, τούτεστι κοχλιάριον, μαχαίριον καὶ περόνιον· τούτων ὅμως προτιμῶσι πάντοτε τὰ ἐντόπια ῥαβδία, οἷονδῆποτε καὶ ἂν ἦνε τὸ παρατεθὲν ὄψον.

[Journal des Débats]

ΚΟΧΛΙΑΡΙΑ, ΜΑΧΑΙΡΙΑ, ΠΕΡΟΝΙΑ

Οἱ φιλοσοφῆσαντες περὶ τῆς ἱστορικῆς πορείας τοῦ πολιτισμοῦ ἔδογματίσαν, ὅτι, ἐπειδὴ βρώσις καὶ πόσις πλείστον συμβάλλονται εἰς διατήρησιν ὑγείας καὶ εὐεξίας, πρώτιστον τῶν ἀνθρώπων μέλημα, ὑπῆρξεν ἡ ζήτησις εὐμαροῦς καὶ ἀνέτου μεθόδου τοῦ τρώγειν καὶ πίνειν. Διὰ τοῦτον τὸν λόγον καὶ τῶν περιηγητῶν οἱ ἐπιστημότατοι, ἐπισκεπτόμενοι χώρας ἀλλοτρίας, πρώτιστα καὶ μάλιστα ἡρώτων τίνι τρόπῳ ἔτρωγε καὶ ἐπινεν ἕκαστον ἔθνος, ὅπως ἐνεῦθεν εἰκάσωσι περὶ τοῦ βαθμοῦ τῆς ἀγωγῆς, ἤτοι τῆς παιδείας αὐτῶν καὶ τῆς ἡμερώσεως. Ἱστορικὴ ὅμως πείρα ἀπέδειξεν, ὅτι οὔτε αἱ ἀπαραίτητοι χρεῖαι τῆς διαίτης πρώται ἐπληρώθησαν, οὔτε αἱ ἰδέαι περὶ κοσμιότητος, τρυφῆς καὶ πολυτελείας ἐφάνησαν ἀεὶποτε καὶ πανταχοῦ αἱ αὐταί. Οἱ οἰκονομολόγοι καὶ οἱ αὐτοκαλούμενοι φίλοι τοῦ λαοῦ αὐστηρῶς πάνυ κατέκριναν οἰανδῆποτε τρυφήν, ἀλλ' οὐδέποτε ὥρισαντο τί ἔστι τρυφή, τοῦ αὐτῆ ἀρχεται καὶ τοῦ λήγει ἡ ἀληθινὴ χρεία. Ὁ μὲν Ἑσνοφῶν ἀναφέρει τὴν παρακμὴν τοῦ περσικοῦ κράτους οὐ μόνον εἰς τὰ θερμὰ ἐπίκρανα, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν χρῆσιν χειμερινῶν ἐσθήτων καὶ χειρῶν, διότι οἱ ἀνυπόδητοι καὶ ἡμίγυμοι Ἕλληνες ὑπελάμβανον πέλλας καὶ διφθέρας ματαίαν καὶ ἐπιβλαβὴ τρυφήν. Οἱ νῦν Εὐρωπαῖοι τοῦναντίον ἀποδοκιμάζουσι τὸν ἱματισμὸν τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων ὡς ἀπρεπῆ καὶ πτωχικόν. Ὡσαύτως εἰς τῶν ἱστοριογράφων τῆς βενετικῆς δημοκρατίας ψέγει περικαλλῆ τινα σύμβιον Δόγου, προσφέρουσαν τῷ στόματι τὰ κρέατα διὰ περονίων καὶ οὐχὶ διὰ τῶν ἰδίων δακτύλων· ἐπιλέγει δὲ, ὅτι «οὐκ ἀπεικίτως ἐτελεύτησεν ἄωρῳ θανάτου διὰ τὴν σκανδαλώδη καὶ παρὰ φύσιν διαίταν αὐτῆς». Μεσοῦσης τῆς 16 ἑκατονταετηρίδος τρυφὴ περιττὴ ὑπελαμβάνοντο αἱ θερμάστραι, αἱ πῆλιναι καὶ χαλκαὶ λοπάδες, ἰδίως δὲ αἱ ἀπὸ ὀρυθίων ξύλων οἰκίαι, διότι δῆθεν ἐν τοῖς παλαιαῖς χρόνοις ἤρκουστο οἱ ἄνθρωποι εἰς τοίχους οἰσούπλέκτους. Ἐν Σικωτία ἐπίσκοποι καὶ ἄλλοι ἱεράρχαι ἀπηγόρευον τοῖς μοναχοῖς τὴν χρῆσιν τῶν περονίων ὡς ἄθεον τρυφήν, ἀφ' οὗ πέντε δακτύλοι ἤρκουν νὰ λαμβάνωσιν ἐκ τῶν ξυλίνων πινακίων καὶ προσφέρωσιν εἰς τὸ στόμα τὰ ἐδέσματα. Σήμερον οἱ παῖδες τιμωροῦνται, ἐὰν ἐμβάψωσι τοὺς δακτύλους εἰς πινακία· οἱ σε-

μνοὶ διδάσκαλοι πάσης ἀληθινῆς ἡμερώσεως Ἑλληνες, οἱ ἄβροὶ Αἰγύπτιοι καὶ Βαβυλώνιοι, οἱ περὶ τὴν προφῆν λιχνότατοι Ῥωμαῖοι ἠγνούον τὴν χρῆσιν μαχαίριων, περονίων, κοχλιαρίων καὶ λεκανίδων. Ἰνδική, Σινική, Αἴγυπτος, Βαβυλωνία νομίζονται ἀρχαιόταται ἐστὶν τοῦ πολιτισμοῦ, διότι πλείστα μὲν ἐπενόησαν ὑποκειμένα τρυφῆς, ἀνεκάλυψαν δὲ πυρίτιδα, ναυτικήν πυξίδα, ὕαλον, τυπογραφίαν, χαρτοποιάν, ὑφαντικήν καὶ τὰς ἀρχὰς τῶν ἐπιστημῶν· ἀλλ' οὐδὲν ἐγίνωσκον περὶ τῶν ὀργάνων τῆς τραπέζης· καὶ σήμερον δὲ οἱ Σῖναι πρῶτους μεταχειριζόμενοι σκυταλίδας καὶ ραβδία. Τὰ ὄνοματά τῶν μυρίων τοῦ σώματος μελῶν, αἱ πρώτισται καὶ πολυαριθμότεραι ἰδέαι καὶ ἡ λατρεία τῶν τῆς φύσεως δυνάμεων φαίνονται παρηγημένοι ἐκ τῆς σανσκριτῆς· ἀλλ' ἡ εὐσύνθετος αὕτη, κατὰ τὰ διανοήματα καὶ τὰς εἰκόνας πλουσιωτάτη, γλῶσσα οὐδὲν εὖρε νὰ ἐπιθέσῃ ὄνομα εἰς κοχλιάρια, μαχαίρια, περόνια. Οἱ λεπτότατοι τὴν ἀκοὴν Ἑλληνες, οἱ ῥαδίως διακρίνοντες πᾶν ῥυθμικὸν ἢ μελωδικὸν πλημμέλημα ποιητῶν, ἠθοποιῶν καὶ ῥητόρων, οἱ μέχρις ὑπερβολῆς τρυφηλοὶ Ῥωμαῖοι ἐχρῶντο κρεάγραις, πυράγραις, δικράνοις, θρίναξι κ.λ. ἀλλ' οὐχὶ καὶ τοῖς καθ' ἡμᾶς περονίοις. Ἐμειναν δὲ ταῦτα ἄγνωστα ἀμφοτέροις τοῖς κλασικοῖς λαοῖς, ὡς τὰ παρ' ἡμῖν «βρακία» τὰ «υποκάμισα» τὰ «στιβάλια» τὰ «γιλέκια» τὰ ἐπανωφόρια καὶ οἱ πῖλοι, διότι μόνον ἐν ταῖς πολέμοις καὶ ταῖς ἀποδημίαις ἐκαλύπτοντο τὴν κεφαλὴν, ἐφόρουσαν δὲ οἱ ἰππεῖς τῶν ὑποδήματα. Τὰ κρέατα, καλῶς ἐψημένα καὶ καταμεμελισμένα ὑπὸ τοῦ δαιτροῦ, ὅστις μόνος ἐέκτετο μάχαιραν, παρετίθεντο ἐπὶ χαμαὶ κειμένου πίνακος, ὁπόθεν οἱ συνδαιτυμόνες τὰ ἥρπαζον διὰ τῶν δακτύλων· ὁσάκις εἶχον χρεῖαν κοχλιαρίου, ἐποιούντο αὐτοσχέδιον ἐκ τοῦ κόλλου ἄρτου, ὃν ἔρριπτον κατόπιν ὑπὸ τὴν τράπεζαν. Κατὰ τὸν ἀηδῆ τούτου τρόπον ἠρίστων Μιλτιάδης καὶ Περικλῆς, Ἀριστοτέλης καὶ Ἀλέξανδρος, Ἰούλιος καὶ Αὐγουστος Καῖσαρ! Περὶ τὰ τέλη τῆς 15 ἑκατονταετηρίδος ἐνιαχοῦ τῆς Ἰταλίας ἐγένετο χρῆσις περονίων· Καίσαρες ὅμως καὶ ἀγρόται, Πάπαι καὶ ἐπαίται μοναχοὶ ἔτρωγον διὰ τῶν δακτύλων. Ἰταλὸς, διατρέψας ἐπὶ τινα χρόνον ἐν τῇ αὐτῇ τοῦ σοφοῦ τῶν Οὐγγρων βασιλέως Μαθθία, ἐξαίρει ὡς ἰδιαιτάτου αὐτοῦ πλεονέκτημα βασιλικῆς ἀξιοπροπέιαις ὅτι ἐν τῷ ἀρίστῳ καὶ τῷ δεῖπνῳ δὲν μολύνει τοὺς δακτύλους του, ὡς οἱ κεκαλλωπισμένοι αὐλικοὶ του. Ἐκατὸν ἔτη ὕστερον αὐτοὶ οἱ Γάλλοι συνέτασαν δικητικὰς σατύρας κατὰ τοῦ εἰσαχθέντος εἰς τὴν αὐλικὴν τράπεζαν περονίου· οἱ Ἀγγλοὶ ἔσκωπτον τοὺς Ἰταλοὺς προσαγορεύοντες αὐτοὺς χαλκοδονητοφόρους· οἱ δὲ καθολικώτατοι Ἰσπανοὶ ἐξηκολούθουν μιμούμενοι τὸν Ἰησοῦν Χριστὸν, τοὺς Ἀποστόλους καὶ τοὺς Ἀ-

γίους του. Ἡ κλασικὴ ἀρχαιότης ἀποβάλλει πολὺ τῆς λαμπηδόνος τῆς, ἢ εὐφάνταστος Ῥωμαντικότης τοῦ μεσαιῶνος ἀποβάλλει πολλὰ τῶν αὐτῆς γοήτρων, ὅταν τις ἀναπολήσῃ κατὰ νοῦν τὰ συμπόσια αὐτῶν. Οἱ Ἕλληνες ἐδημιούργησαν τέχνας καὶ ἐπιστήμας, ῥυθμίσαντες ἅπαντα σχεδὸν τὰ εἶδη τοῦ ἐπιστητοῦ· ἀλλ' ὁ τῶν νεωτέρων βίος εἶνε ἀνθρωπινώτερος, ὡς ἐπαρκῶν εἰς τὰς ζωϊκὰς καὶ ζωῶδεις χρεῖας διὰ λεπτοτέρων καὶ εὐπροπεσέρον ὀργάνων. Ἐκ τοιαύτης ἐλλείψεως προέκυψαν οὐκ ὀλίγαι παρεκτροπαὶ τῆς ἀσελγείας. Ὁ ἀνθρωποπροπές κρίνων νὰ ἐμβάλλῃ τοὺς δακτύλους εἰς τὸν ζωμόν, νὰ κάθηται παρὰ τὴν τράπεζαν ἡμίγυμος, νὰ ἐπισωρεύῃ κύκλω αὐτοῦ πᾶν εἶδος βυπαρότητας καὶ δὴ καὶ νὰ ἐμῆ ἐπὶ τῆς τραπέζης, οὐδαμῶς ἐσκανδαλίζετο ἐξοκέλλων εἰς ἀκόλαστον κοιλοδοουλείαν. Ὁ ἀνευ αἰδοῦς ἡμίγυμος καθήμενος παρὰ τὴν τράπεζαν δὲν ἤσχύνετο νὰ παραλαμβάνῃ ἐταίρας καὶ χαμαιτύπας πρὸς καλλωπισμὸν τοῦ συμποσίου. Μαχαίρια, περόνια, κοχλιάρια, τραπεζομάνδηλα, χειρόμακτρα, στηρίγματα μαχαίριων κ.λ., ὅσον καὶ ἂν φανῶσι μικρὰ, εἶνε σφυγμόμετρον τῆς καθόλου ἐπιδόσεως ἀξιοπροπέου βίου δημοσίου καὶ κοινωνικοῦ. Περόνια καὶ ἦλοι εἶνε οἱ ἱεροὶ καὶ διαπρύσιοι κήρυκες τοῦ πολιτισμοῦ, ἅτε διεγείροντες παρὰ τοῖς ἀπαιδεύτοις καὶ ἀγροῖς λαοῖς ἀνάγκας τέως ἀγνώστους καὶ πόθον νὰ καταστήσωσι τὸν ἑαυτῶν βίον τερπνότερον διὰ βελτιώσων ὀργάνων. Ὁ ἀναλογιζόμενος ὀπόσας χημικὰς προπαρασκευὰς, ὀπόσας κατεργασίας ἀπαιτοῦσιν ὁ κασσίτερος, ὁ σίδηρος, ὁ χάλυψ εἰς παραγωγὴν τῶν πολυειδῶν τούτων ὀργάνων, ὁ λαμβάνων δὲ συγχρόνως ὑπ' ὄψει ὀπόσον τεραστίως ἀνεπτύχθη διὰ τούτων ἐμπόριον καὶ βιομηχανία, δὲν ἀμφιβάλλει περὶ τῆς ἀληθείας τῶν λεγομένων.¹

ΕΠΑΙΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ

Ἄνωνυμος ἐπαιτικὴ ἐταιρία ἔχουσα κεφάλαιον πολλῶν ἑκατομμυρίων. . . Μῦθος βεβαίως θὰ φανῆ εἰς τοὺς ἡμετέρους ἀναγνώστας ὁ περὶ ὑπάρξεως τοιαύτης ἐταιρίας λόγος· καὶ ὅμως εἶνε ἀληθέστατον. Ἡ ἀστυνομία τῆς Βιέννης συνέλαβε κατ' αὐτὰς δύο ἀνθρώπους ὑπόπτους, οἵτινες ἐκ τῶν γενομένων ἀνακρίσεων ἀπεδείχθη ὅτι ἦσαν πράκτορες ἐταιρίας πρωτοφανοῦς καὶ ἀνεπίστου. Ἡ ἐταιρία αὕτη συνίσταται ἐκ μελῶν πεντηχόντου καὶ διοικεῖται ὑπὸ τριανδρίας ἐδρουσῆς νῦν ἐν Γερμανίᾳ, ἐργάζεται δὲ ὡς ἐξῆς· Ἐν τῇ ἔδρᾳ τῆς ἐταιρίας ὑπάρχει ἐργαστήριον ὅλον κιβδηλῶν σφραγίδων, χαρτοσήμων, συλλογῆ πλαστῶν διαβατηρίων καὶ πιστοποιητικῶν, συστατικῶν ἐπιστολῶν ὑπογεγραμμένων ὑπὸ γνωστῶν καὶ ἐπισήμων ἀνθρώπων, κτλ. κτλ. Ὑπάρχει δὲ πρὸς τούτοις πελώριος